

Kjær Rasmussen: Jeg synes ligesom den foregående taler, at det er en fantastisk tanke, at socialistiske partier skal stå her på denne talerstol og belære de borgerlige partiers ordførere om, hvad liberalisme er, men jeg vil da også gerne yde mit bidrag.

Diskussionen ude omkring om det foreliggende forslag er hele vejen igennem foregået på handelsministerens præmisser. Det, man har diskuteret, er, om det nu også er klogt at flytte den lange åbningstid til torsdag i stedet for fredag, og om det er klogt at forlænge åbningstiden til kl. 21 i stedet for kl. 20, som den er nu, og om det er forsvarligt at lukke lørdag kl. 12 osv., osv. Det er sådanne ting, der er blevet diskuteret i forbindelse med lukkelovsforslaget. Kun få har sat spørgsmålstegn ved, om vi overhovedet skal have en lukkelov, om det ikke ville være ideelt, om forbrugerne kunne foretage deres indkøb, når det var dem mest bejligt. Disse ting har ikke rigtig været inde i debatten. En lukkelov er jo ikke nogen livsbetingelse for et land. Frankrig f. eks. har ikke nogen; her kan den enkelte butiksindehaver frit tilpasse sin butiks åbningstid, og det er klart, at det vil han gøre i overensstemmelse med forbrugernes indkøbstider, det siger sig selv.

Fra nogle sider her i Danmark er det blevet hævdet, at de ansatte ville få dårligere arbejdsvilkår, hvis vi ikke havde nogen lukkelov. For vort vedkommende må vi holde fast ved det synspunkt, at det er de ansatte selv og deres organisation HK, der må tilvejebringe ordentlige ansættelsesforhold. Men så må jeg da også erkende, at under en fri åbningstid må for folketingets vedkommende også spørgsmålet om arbejderbeskyttelse komme ind i billedet.

Naturligt nok har man fra de ansattes side været bange for, at arbejdstiden skulle blive længere. Det er vel nok en frygt, som er ubegrundet. Vi må jo se i øjnene, at butikshandelen koncentrerer mere og mere på supermarkeder, altså forretninger, hvor der er mange ansatte. Det giver i sig selv mulighed for arbejdstidsdeling. En anden om-

stændighed ved supermarkederne er jo, at arbejdsfunktionerne i disse butikker er af en sådan art, at stor kundetilstrømning ikke absolut indebærer tilstedeværelsen af et stort antal ansatte. I de mere stille dagtimer forbereder man sig på myldretiderne, der som oftest ligger sidst på dagen.

Naturligvis opstår der nogle drifts- og omkostningsmæssige spørgsmål i forbindelse med fri åbningsret, spørgsmål, som ingenlunde er uden interesse for forbrugerne, idet disse spørgsmål har indflydelse på prisdannelsen. Imidlertid er mulighederne for en drifts- og omkostningsmæssig tilpasning til en udvidet åbningstid størst i de virksomheder, hvor arbejdsfunktionerne er uafhængige af kundens tilstedeværelse, og for øvrigt vil en stigning i lønomkostningerne have en forholdsvis lille indflydelse på de samlede driftsomkostninger. De vil i nogen grad modsvares af en omsætningsudvidelse, således at det ikke skulle ændre prisdannelsen i ugunstig retning for forbrugerne.

En påstand om, at vi efter dette skulle være uden forståelse for de ansattes problemer, vil være uden mening. Vi ønsker, som jeg allerede har sagt det før, en forbedring af arbejderbeskyttelseslovgivningen, for vi må erkende, at de ansatte inden for HK-området ikke lever nogen fyrstelig tilværelse. Personalets betænkeligheder i forbindelse med en fri åbningsret må nok også ses i sammenhæng med den forholdsvis lave organisationsprocent inden for HK-området. Vi ved jo godt, at et fagforeningsmæssigt tilhørsforhold ikke altid er lige velset hos arbejdsgiverne inden for handels- og kontorområdet, men vi har også indtryk af, at for mange handels- og kontorfolk retter sig efter deres arbejdsgiveres ønske, måske for at stå sig bedre advancementsmæssigt. Jeg ved det ikke, men så vidt jeg har forstået det, er der myriader af advancementsstillinger lige netop inden for det område: underforvaltere, forvaltere, overforvaltere og trekvartdirektører, og jeg ved ikke, hvad det er, man kan blive. Det er muligt, at grunden til, at organisationsprocenten er